

Sygeeksamen på Økonomistudiet 2009-II-R

Erhvervsret

kandidatfag

19. august 2009

(4-timers prøve med hjælpemidler, dog ikke kommenterede love)

Helle Hellesen driver en kæde af frisørsaloner, men har på grund af sygdom i det seneste år ikke kunnet varetage sine ledelsesfunktioner. Nu hvor hun den 1. juli 2009 er blevet raskmeldt, kan hun konstatere, at der i hendes sygdomsperiode er opstået en række problemer/situationer, som ikke huer hende.

Først gennemgik hun salonernes varelagre, som hun fandt, var alt for store. Blandt andet var der for over 200.000 kr. stærk rød hårfarve på lageret – stærk rød er der højst 8-10 kunder der bruger, så lageret kunne række til ca. 30 års forbrug selv ved hyppige besøg af disse kunder. I Helles fravær havde hun udstyret sin sekretær med en fuldmagt til ”daglige indkøb af forbrugsvarer til salonerne”. En sælger fra firmaet Farvekompagniet, havde overbevist sekretæren om, at stærk rød ville blive det helt hotte, og at det var værd at sikre sig et vist lager, da sælgeren lod forstå, at man kunne forudse leveringsvanskeligheder. Da såvel sælgeren som sekretæren godt kunne se, at køb for 200.000 kr. nok ikke kunne betragtes som ”daglig indkøb”, blev de enige om, at indkøbet skete over 20 dage med for 10.000 kr. farve pr. dag.

Spørgsmål 1: Helle Hellesen rettede henvendelse til Farvekompagniet, og meddelte, at hun ikke følte sig forpligtet af de foretagne indkøb, og at hun ønskede sine penge retur mod at returnere hårfarven. Kan Helle med rette påstå dette?

På lageret fandt hun også 300 skuldertasker, som sekretæren havde købt af en anden sælger. Taskerne var af læder og havde kostet 300 kr. pr. styk i indkøb, og skulle kunne sælges for 1000 kr. pr. styk. Sælgeren havde overbevist sekretæren om, at man ville kunne sælge taskerne til kunder, som købte shampoo, hårlak og andet, og som så ville stå og mangle noget at bære de købte produkter i. Det havde dog vist sig, at kunderne var mere interesserede i at få en plasticpose til varerne end at købe en lædertaske til 1000 kr. Derfor var alle tasker stadig på lageret.

Helle Hellesen rettede henvendelse til firmaet som havde solgt taskerne, og bad dem tage taskerne tilbage.

Spørgsmål 2: Hvilket juridisk grundlag kan Helle benytte til at understøtte sit krav?

Mens Helle gik på lageret, kom en af de ansatte frisører og fortalt om en episode for ca. 3 måneder siden, hvor en af de andre frisører en dag havde taget sin kat med på salonen. En kunde havde ikke set katten og trådte den på halen. Katten blev temmelig arrig og sprang på kunden og kradsede hende på benene med dybe flænger til følge foruden at kundens dyre strømper blev ødelagt. Kunden havde truet med at kræve erstatning, men ingen havde endnu hørt fra kunden.

Spørgsmål 3: På hvilket grundlag vil kunden kunne kræve erstatning – og af hvem?

Spørgsmål 4: Hvis det i stedet havde været en hund, der havde forvoldt samme skader under samme omstændigheder, hvorledes ville kunden da være stillet?

Helle erfarede at 10 af de ansatte frisører i hendes fravær havde indført den politik, at de skiftedes til at gå hjem om eftermiddagen, hvis ikke der var fuldt booket med kunder. Normalt var arbejdstiden fra 10 til 17,30. Helle ville afskedige de pågældende, men var i tvivl om, hvilket grundlag hun kunne bruge for afskedigelsen, og hvilken opsigelsesfrist frisørerne skulle have.

Spørgsmål 5: Giv din vurdering af hvilket juridisk grundlag, der kan være for afskedigelse af de nævnte frisører og hvilken opsigelsesfrist de skal have.

En af kædens saloner var i Helles fraværperiode kommet til at se både slidt og gammeldags ud, synes Helle, og hun satte sig for, at der skulle indkøbes nyt inventar og lokalet, som hun ejer, skal sættes grundigt i stand med maling, nye gulve, ny belysning osv.

Helle bestilte derfor 10 nye frisørstole fra en fabrik i Silkeborg til levering senest den 15. juli 2009. Hun bestilte også hos et firma, der boede blot 25 meter længere nede af den gade, hvor salonen ligger 10 nye spejle og 10 små borde, som skulle stå ved hvert spejl foran frisørstolene – ligeledes til levering den 15. juli.

Helle indrykkede en annonce i den lokale avis, hvor hun inviterede gamle såvel som nye kunder til indvielsesreception af den nyistandsatte salon den 16. juli kl. 11.

Helle konstaterede til sin skræk, at hverken stole, spejle eller borde var i salonen den 15. juli, og hun forudså, at hun kunne stå med en indvielsesreception næste dag, som ikke ville kunne blive til noget, da der ikke var noget at indvie.

Helle så derfor ikke anden udvej end at meddele begge leverandørerne at hun hævede handlerne på grund af den forsinkede levering.

For så vidt angår frisørstolene kan det oplyses, at fabrikken den 15. juli fik dem afhentet af firmaet ”Budbringeren”. Budbringerens bil skred imidlertid ud på vej væk fra fabrikken og røg ned i en af Silkeborgs mange søer. Søen var så dyb, at lastbilen blev helt dækket af vandet, og den blev først fundet efter 10 dages eftersøgning i hele landet.

Spørgsmål 6: Begge leverandører bestrider, at Helle kan hæve handlerne. Du bedes vurdere situationen i forhold til de 2 leverandører.

Maling, nye gulve og ny belysning kostede en del, og for at betale disse udgifter optog Helle et lån i sin bank. Banken fik samtidig pant i lokalet, som har status af en ejerlejlighed.

Da receptionen den 16. havde været en fiasko på grund af det manglende inventar i salonen, svigtede kunderne salonen, som hurtigt begyndte at give underskud. Dette resulterede i at lånet ikke blev tilbagebetalt til tiden, og da banken var presset på grund af finanskrisen skred den hurtigt til at begære tvangsauktion for at få realiseret værdien af pantet.

Helle havde ingen mulighed for at afværge tvangsauktionen og besluttede at flytte salonen til andre billigere og lejede lokaler. Hun fik derfor flyttefirmaet Hansen og Jensen til at flytte salonens inventar og den nyetablerede belysning til det nye lokale. Det viste sig at også det nye gulv kunne genbruges i det nye lokale, så også dette fik Helle flyttet. For at skaffe penge til huslejen og depositum til udlejer af det nye lokale belånte Helle inventaret, belysningen og gulvet og udstedte et løstrepantebrev med pant i de pågældende genstande til långiver.

Spørgsmål 7: Er det muligt at give långiver pant i de nævnte genstande som beskrevet?

Spørgsmål 8: Banken inspicerede før tvangsauktionen det lokale/den ejerlejlighed som de havde pant i. Banken undrede sig over, hvor inventar, belysning og gulve var blevet af. Omfatter bankens pant også de genstande og med hvilken hjemmel?

Spørgsmål 9: Hvordan er banken stillet i forhold til den nye långiver?

På grund af en fejl hos bankens advokat, blev tvangsauktionen ikke umiddelbart gennemført, og det endte med at auktionen først blev berammet til afholdelse i november 2009. Helle var jo stadig ejer af lokalet, og hun opdagede, at der stadig var mulighed for at belåne det – ganske vist på det lidt mere ”grå” marked. Hun optog derfor et lån hos en sidegadevekslerer til hvem hun udstedte et pantebrev på 100.000 kr. med pant i lokalet. Den 23. juli var pantebrevet klar til at blive sendt til tinglysning. Kontorbudet som skulle bringe dagens post til posthuset glemte imidlertid at aflevere posten. Næste dag to budet på 4 ugers ferie og pantebrevet lå i den periode i budets taske hjemme hos budet. Og først derefter blev det sendt til tinglysningskontoret. Helle optog yderligere et lån hos en af byens lånehajer, som også fik pant i lokalet. Lånehajen var tilfreds med at få tredje prioritet efter banken og sidegadevekslereren. Pantebrevet blev sendt til tinglysning den 28. juli. Den 29. juli foretog en leverandør af shampoo til salonen udlæg i lokalet for et tilgodehavende på 23.000 kr. – samme dag indleverede han udlægget til tinglysning. Da sidegadevekslererens pantebrev blev tinglyst opdagede vekslereren, at den anden panthaver og udlægshaveren var kommet forud for ham.

Spørgsmål 10: Sidegadevekslereren hævdede, at hans pantebrev alligevel skulle have prioritet forud for udlægget og det andet pantebrev, mens de to andre parter hver især hævdede, at deres ret havde den bedste prioritet. Hvorledes bliver prioritetsstillingen mellem de 3?

Helle havde jo flere saloner, så hun havde nok at gøre, og der var da også en del kunder. En af kunderne fik en større behandling, der blev foretaget af 3 af Helles assistenter, da kunden både skulle have håret farvet og derudover permanentet og endelig skulle håret også klippes og have en kur. Da behandlingen nærmede sig sin afslutning faldt alt kundens hår pludselig af. Det viste sig, at den frisør, som havde farvet kunden, havde brugt en noget stærkere farveopløsning end normalt – denne kunne dog ikke uanset styrken i sig selv bevirke at håret falder af. Den anden frisør, der havde permanentet håret, havde brugt en meget kraftig permanentvæske for at få håret til at krølle ordentligt, væsken kan gøre håret sprødt, men ikke i sig selv føre til at det falder af. Den frisør der havde klippet havde trukket ret hårdt i håret, og den frisør, der havde givet hårkur, havde ved en fejl kommet en meget stærk sæbe i håret i stedet for hårkur. Sæben kan heller ikke i sig selv få håret til at falde af.

Spørgsmål 11: Kan kunden kræve erstatning for det tabte hår? Af hvem? Og på hvilket grundlag?

Finanskrisen rasede og den bank, som Helle havde lånt penge af, og som havde berammet tvangsauktion over det lokale, som Helle ejer, endte med at være så dårligt økonomisk stillet, at den måtte overdrage en del af sin kundeportefølje til en anden bank. Denne bank modtog alle lånedokumenterne på en gang, og placerede dem i sit boksanlæg. Helle vidste ikke noget om dette, og da hun havde nogle dage med en god omsætning besluttede hun i et forsøg på at afværge den endnu ikke gennemførte tvangsauktion, at betale et ekstraordinært afdrag på 25.000 kr. til banken – det vil sige, at hun betalte til den bank, hvor hun havde lånt pengene. 2 måneder senere modtog Helle en opkrævning fra den bank, der har overtaget lånet – opkrævning lød på den oprindelige restgæld + renter. Helle protesterede, og oplyste, at hun allerede havde betalt 25.000 kr. Det var den nye bank ligeglad med og det fastholdt at Helle skulle betale.

Spørgsmål 12: Kan den nye bank med rette fastholde sit betalingskrav mod Helle?

Helle besluttede at realisere nogle af sine aktiver i et forsøg på at kunne tilbagebetale det lån, som danner grundlag for den berammede tvangsauktion for dermed at afværge auktionen. Hun solgte blandt andet nogle frisørstole, som hun havde kasseret – ikke fordi der var noget i vejen med dem, det var blot deres farve hun ikke brød sig om. Helles kollega fra frisør guldsaksen købte 8 af disse stole. Ved en fejltagelse kom hun til at sælge de samme 8 stole til en anden kollega fra frisør hårtotten. Da frisør hårtotten kom for at hente stolene, havde Helle opdaget fejlen og hun forsøgte at få frisør hårtotten til at købe nogle andre stole, men frisør hårtotten insisterede på, at ville have det 8 stole med sig her og nu.

Spørgsmål 13: Kan frisør hårtotten med rette tage de 8 stole med sig?